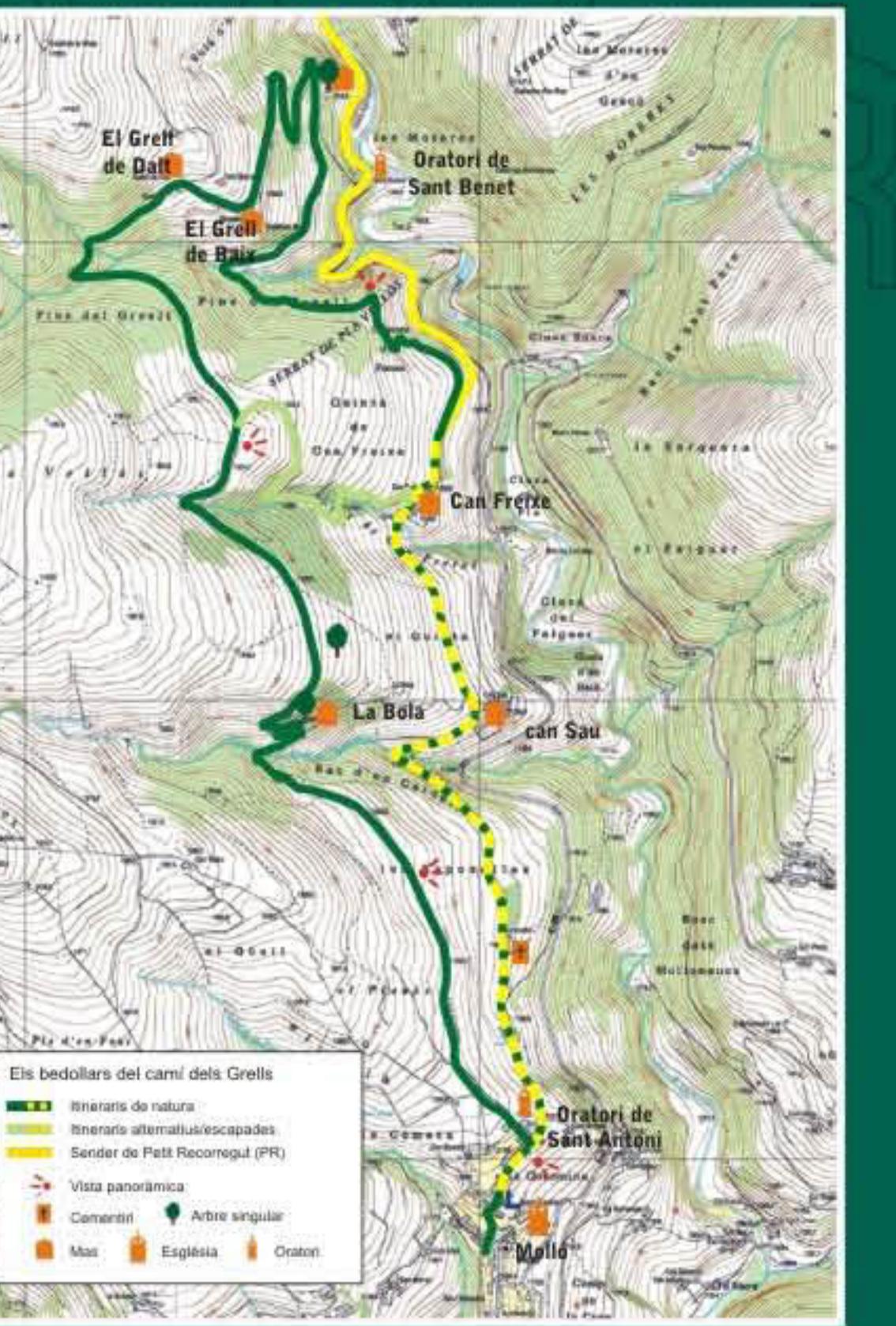


RUTES natura



Unió Europea
Fons Social Europeu

Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya



Grup de Muntanya

ELS BEDOLLARS DEL CAMÍ DEL GRELL



disseny: SPLASH texts i il·lustracions: CEA-Alt Ter

DESCRIPCIÓ

124

Cementiri. Cruilla / Cementerio. Cruce

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 200

TEMPS / TIEMPO: 2:33

ALÇADA / ALTURA: 1198

Can Sau queda per sota del camí, a mà esquerra. Continuem recte. A banda dels freixes, al talussos de camps i prats també s'hi plantaven fruiters com pomerers o nogueres. A mà dreta del camí hi ha una grossa noguera que podreu conèixer per l'escorça gris blanca. / Can Sau queda por debajo del camino, a la izquierda. Continuamos recto. Al margen de los fresnos, en los taludes de los campos y prados también se plantaban árboles frutales como manzanos o nogales. A mano derecha del camino hay un gran nogal que reconocerás por la corteza gris, casi blanca.

DESCRIPCIÓN

125

Entrada Molló. Oratori / Entrada a Molló. Oratorio

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 400

TEMPS / TIEMPO: 2:40

ALÇADA / ALTURA: 1214

A l'entrada de Molló passem pel costat d'un oratori de Sant Antoni de Pàdua. El carrer pel que entrem és el mateix que hem seguit en sortir de Molló des de la plaça Major. / Al entrar en Molló pasamos por el lado de un oratorio de Sant Antoni de Pàdua. Nos encontramos la misma calle por la que hemos iniciado el recorrido al salir de Molló desde la Plaza Mayor.

DESCRIPCIÓN

126

Molló. Plaça Major / Molló. Plaza Mayor

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 350

TEMPS / TIEMPO: 2:45

ALÇADA / ALTURA: 1189

Fi de l'itinerari. / Fin del itinerario.

DESCRIPCIÓ

123

Cruilla / Cruce

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 400

TEMPS / TIEMPO: 2:27

ALÇADA / ALTURA: 1200

En aquesta cruïlla cal seguir endavant pel camí principal i marcat amb el PR. Passem pel costat d'una plantació d'avet de Douglas, un arbre de les muntanyes Rocalloses d'Oregon (EEUA), apreciat per la seva fusta i que pot arribar, en condicions óptimes, a atényer fins 100 m d'alçada. / En este cruce seguimos hacia adelante por el camino principal y marcado con el PR. Pasamos al lado de una plantación de abetos de Douglas, un árbol de las montañas Rocosas de Oregon (EE.UU.) apreciado por su madera y que pueden alcanzar 100 m de altura en condiciones óptimas.

DADES GENERALS

127

DATOS GENERALES

8,3 Km

2h. 45min.

baixa

RECOMANACIONS

- Convé portar aigua, sobretot a l'estiu, ja que només hi ha un parell de fonts en tot l'itinerari.
- El temps calculat per l'itinerari no inclou les parades de descans, de menjar o d'observació.
- És important conèixer la meteorologia. A l'hivern pot nevar i a l'estiu les tempestes de tarda són freqüents.
- El silenci i la roba poc cridanera ajudarà a observar més fàcilment la fauna.
- Es creuen terrenys de pastura tancats per pastors elèctrics. Cada cop que en travesseu un, tanqueu-lo.

RECOMENDACIONES

- Es aconsejable llevar agua, sobre todo en verano, ya que solo hay un par de fuentes a lo largo del recorrido.
- El tiempo calculado no incluye las paradas de descanso, comidas u observación del entorno.
- Es importante conocer la meteorología. En invierno puede nevar y en verano las tormentas por la tarde son frecuentes.
- El silencio y la ropa poco llamativa ayudarán a observar más fácilmente la fauna. Se cruzan pastos cerrados por verjas eléctricas. Cerrarlas de nuevo después de cruzarlas.

ALTIMETRIA / ALTIMETRÍA

128

MSM

TOTAL

1350

1300

1250

1200

1150

0

1000

2000

3000

4000

5000

6000

7000

8000

9000

10000

11000

12000

13000

14000

15000

16000

17000

18000

19000

20000

21000

22000

23000

24000

25000

26000

27000

28000

29000

30000

31000

32000

33000

34000

35000

36000

37000

38000

39000

40000

41000

42000

43000

44000

45000

46000

47000

48000

49000

50000

51000

52000

53000

54000

55000

56000

57000

58000

59000

60000

61000

62000

63000

64000

65000

66000

67000

68000

69000

70000

71000

72000

73000

74000

75000

76000

77000

78000

79000

80000

81000

82000

83000

84000

85000

86000

87000

88000

89000

90000

91000

92000

93000

94000

95000

96000

97000

98000

99000

100000

101000

102000

103000

104000

105000

106000

107000

108000



1 Molló, Plaça Major / Molló, Plaza Mayor

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 0 TEMPS / TIEMPO: 0:00 ALÇADA / ALTURA: 1189
L'itinerari comença a la plaça Major de Molló. Un cop som aquí cal prendre el carrer Guardiola, que puja recte al final de la plaça. Més endavant, quan es vegi un senyal de carrer sense sortida (carrer Setcases) cal tombar a mà dreta. A pocs metres hi ha una font i, enfrente, una casa que tenia un antic forn a l'interior. El itinerario comienza en la plaza Mayor de Molló. Tomaremos la calle Guardiola, que asciende recta al final de la plaza. Más adelante, cuando veamos una señal de calle sin salida (calle Setcases) giraremos a mano derecha. A pocos metros hay una fuente y, en frente, una casa que tenía un antiguo horno en su interior.



2 Vistes sobre Molló / Vistas de Molló

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 250 TEMPS / TIEMPO: 0:06 ALÇADA / ALTURA: 1208
Hem guanyat altura i des d'aquest punt hi ha bones vistes sobre l'església romànica de Molló i el poble. Al fons es veu, d'esquerra a dreta, la serra de Cabrera, les Agudes i el Turó de l'Home del Montseny, la serra de Santa Magdalena, la serra de Milany i la muntanya de Sant Antoni de Campredon. Hemos ganado altura. Desde este punto hay buenas vistas sobre la iglesia románica de Molló y la localidad. Al fondo se ve, de izquierda a derecha, la Serra de Cabrera, las Agudes y el Turó de l'Home del Montseny, la Serra de Santa Magdalena, la Serra de Milany y la montaña de Sant Antoni de Campredon.



3 Sortida de Molló / Salida de Molló

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 50 TEMPS / TIEMPO: 0:07 ALÇADA / ALTURA: 1212
Cal prendre el camí que puja entre les cases núm. 59 i 61. Aquí es veuen marques de pintura d'un Petit Recorregut (PR) de color groc i blanc que no hem de seguir. Ja de bon principi l'itinerari entra en prats i pastures que sovintegen en aquestes vessants. Tanmateix, a prop del poble encara resten alguns horts conreats. Tot plegat és separat per murs de pedra seca que, entre els seus nombrosos forats, aixopluguen i amaguen a una fauna molt diversa com rèptils i petits rosegadors. En les branques dels freixes podem veure a la mallerenga blava o al pardal xarrec. / Seguiremos el camino que sube entre las casas núm. 59 y 61. Aquí vemos marcas de pintura de un Pequeño Recorrido (PR) de color amarillo y blanco que no seguiremos. El itinerario entra en prados y pastos que son frecuentes en estas vertientes. Aun así, cerca del pueblo aún se pueden ver algunos huertos cultivados. Todo está separado por muros de piedra seca que, entre sus numerosos orificios, se guardan y esconden una fauna muy diversa como reptiles y pequeños roedores. En las ramas de los fresnos podemos ver al herrerillo común o al gorrión molinero.



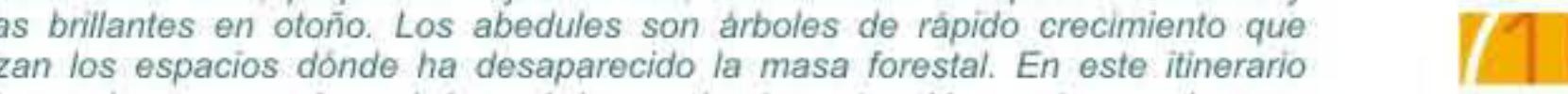
4 Cruïlla / Cruce

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 140 TEMPS / TIEMPO: 0:14 ALÇADA / ALTURA: 1235
El camí ha estat acompañat un tros per un mur. Ara deixem el mur i continuem cap a la dreta deixant també el terra cimentat. Poc després trobem una altra cruïlla: seguir el camí de la dreta, mantenint l'altura. Des d'aquest punt es veuen bones vistes del Pirineu més oriental: el Costabona, Roques Blanques i el massís del Canigó. Aquestes vistes ens acompanyaran gran part de l'itinerari. La presència d'espais oberts com el que creuem ens permetrà observar l'avifauna. És fàcil veure cercant insectes sobre els prats a cuares blanques o vigilant des de talaietes a la cotxa fumada. / Un muro nos ha acompañado por el camino. Ahora dejamos el muro y continuamos hacia la derecha dejando el camino pavimentado. Poco después encontramos otra cruce: seguimos el camino de la derecha, manteniendo la altura. Desde este punto obtenemos unas buenas panorámicas del Pirineo más oriental: el Costabona, Roques Blanques y el macizo del Canigó. Estas vistas nos acompañarán grande parte del itinerario. La presencia de espacios abiertos como el que cruzamos nos permitirá observar la avifauna. Es fácil ver lavanderas blancas buscando insectos en los prados o al colirrojo tizón vigilando desde las atalayas.



5 Bosc de bedolls / Bosque de abedules

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 900 TEMPS / TIEMPO: 0:32 ALÇADA / ALTURA: 1253
A l'entrada del bosc hi ha una pista forestal que ve de baix i per la dreta. Nosaltres hem de seguir recte pel camí que venim. Els bedolls (coneuguts com becos o blanquets) són arbres fàcils d'identificar per la seva escorça blanca tacada de negre, branques llises i hivernals, petites fulles tremoloses estiuengues i groc llampant de tardor. Els bedolls són arbres de ràpid creixement que colonitzen els espais on ha desaparegut la massa forestal. En aquest itinerari abunden a les obagues properes als torrents i es barregen amb altres espècies com l'avellana. Dins dels boscos podrem veure a la mallerenga cuallarga, el raspineu o sentir el tamborineig del picot. / A la entrada del bosque hay una pista forestal que viene de abajo y por la derecha. Nosotros seguiremos recto por el camino por el que veníamos. Los abedules (aquel conocidos como becos o blanquets) son árboles fáciles de identificar por su corteza blanca manchada de negro, ramas lisas en épocas invernales, pequeñas hojas verdes, temblorosas en épocas estivales y doradas brillantes en otoño. Los abedules son árboles de rápido crecimiento que colonizan los espacios donde ha desaparecido la masa forestal. En este itinerario abundan en las zonas más umbrías próximas a los torrentes. Y se entremezclan con otras especies como el avellano. En los bosques podremos observar al carbonero común, al mito, al agateador común y oír el tamborileo del pico picapino.



6 Torrent Espatllar / Torrente Espatllar

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 225 TEMPS / TIEMPO: 0:36 ALÇADA / ALTURA: 1253
Creuem el torrent i seguim la pista que porta cap a munt (esquerra) i ens durà al mas la Bola. / Cruzamos el torrente y seguimos la pista que asciende hacia la izquierda y nos llevará a la masía la Bola.



7 Mas la Bola / Masía la Bola

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 250 TEMPS / TIEMPO: 0:41 ALÇADA / ALTURA: 1280
Aqui el camí arriba a l'era del mas la Bola. El camí que seguirem treca a mà esquerra abans d'arribar al mas, fa una essa i passa pel darrere de l'edifici. D'aquest mas destaqueu dos grans avets d'uns 80 cm de diàmetre a la seva base, una altura de 12 m i una edat d'uns 160 anys. Al costat de l'era, el mas té una font amb un abeurador. Aquests punts d'aigua són bons llocs per la reproducció d'amfibis com ara la salamandra i el tòtil, del qual és fàcil trobar-ne capgrossos. / Aquí el camino llega a la era de la masía la Bola. El camino que seguiremos gira a mano izquierda antes de llegar a la Masía, hace una ese y pasa por detrás del edificio. De esta masía destacamos dos grandes abetos de unos 80 cm. de diámetro en su base, una altura de 12 m y una edad cercana a los 160 años. Junto a la era de la Masía hay una fuente con un bebedero. Estos puntos de agua son buenos lugares para la reproducción de anfibios, como la salamandra y el sapo partero, del cual es fácil encontrar renacuajos.



8 Prats i gran cirerer / Prados y gran cerezo

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 300 TEMPS / TIEMPO: 0:48 ALÇADA / ALTURA: 1310
Passat el mas, el camí és menys marcat i es bifurca en dos en arribar a uns prats. Deixem un camí que puja a mà esquerra i continuem recte travessant els camps fins al bosquet que veiem al fons. Al marge del prat que ens queda a la dreta hi ha un gran arbre amb una escorça esquerdada a làmines. Les seves fulles allargades tenen dos petites protuberàncies a la base del pecíol que són característiques de la seva espècie. És un extraordinari cirerer que té un perímetre de 2 metres i mig. Sobrevolant aquests prats podem veure els grossos corbs i les blanques, negres i iridiscentes garses. / Pasada la Masía, el camino es menos marcado y se bifurca en dos al llegar a unos prados. Dejamos un camino que sube a mano izquierda y continuamos recto atravesando los campos hasta el bosque que vemos al fondo. En el margen del prado que nos queda a la derecha hay un gran árbol con la corteza agrietada en láminas. Sus hojas largadas tienen dos pequeñas protuberancias en la base del pecíolo que son características de su especie. Es un extraordinario cerezo que tiene un perímetro de 2 metros y medio. Sobrevolando estos prados podemos ver a grandes cuervos y a las blancas-negras urracas.



9 Bosc de bedolls / Bosque de abedules

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 250 TEMPS / TIEMPO: 0:53 ALÇADA / ALTURA: 1320
Poc després de creuar una tanca s'entra a una altre bosc on dominen els bedolls. El travessem. Dins dels boscos hi sovintaja un tipus diferent de fauna que la que hem pogut veure als prats. Ara es pot veure la mallerenga petita, el pinsà borroner i altre cop els picots, com el picot verd. Si sois observadors podreu trobar en els troncs dels arbres els caus que aquests ocells perforen per fer-hi el niu. / Al poco de cruzar un pastor eléctrico entramos en otro bosque donde dominan los abedules. Lo atravesamos. Dentro de los bosques encontramos fauna diferente a la de los prados. Ahora podemos ver al carbonero garrapino, al camachuelo común y de nuevo a los picos, como el pito real. Si sois observadores podréis encontrar en los troncos de los árboles los agujeros que estos pájaros perforan para hacer el nido.



10 Torrent Clot de Can Freixe / Torrente Clot de Can Freixe

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 250 TEMPS / TIEMPO: 0:58 ALÇADA / ALTURA: 1328
El torrent fa de frontera amb el bosc. En creuar-lo tornem a entrar en prats oberts. Els torrents que es creuen en aquest itinerari es troben a l'obaga (els toca poc el sol durant l'hivern). Gràcies a aquest fet durant l'hivern l'aigua esculpeix fantàstiques formes glaçades. / El torrent linda con el bosque. Al cruzarlo entramos de nuevo en prados abiertos. Los torrentes que se cruzan en este itinerario se encuentran en zona umbra (les toca poco el sol durante el invierno). Gracias a esto durante el invierno el agua esculpe fantásticas formas en hielo.



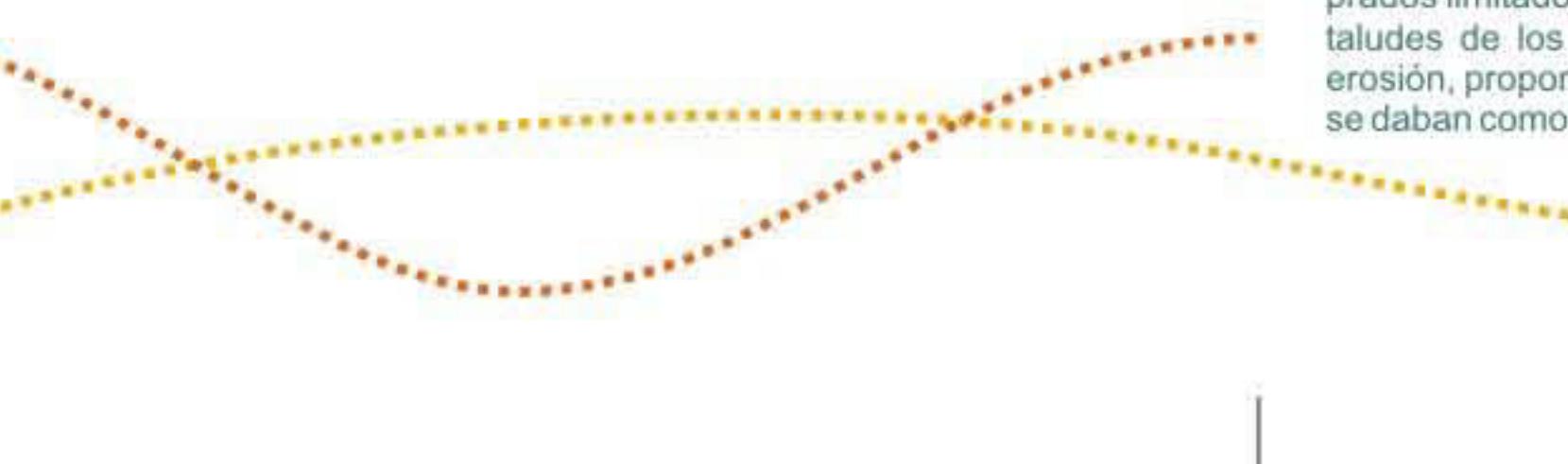
11 Prats / Prados

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 275 TEMPS / TIEMPO: 1:00 ALÇADA / ALTURA: 1324
Tornem a creuar els prats sense perdre altura. Cal seguir el camí més fressat i dirigir-se cap al ginestar de gódua que es veu al fons per davant del bosc. Abans d'entrar al bosc crearem un pastor elèctric. Des d'aquests prats hi ha una bona vista sobre el poble d'Espinavell i, per sobre, el massís del Canigó. La fauna que es pot detectar als prats són mamífers com els talps i talpons que en cavar les galeries subterrànies apilen al terra a l'exterior; la cadernera que buscarà llavors a les flors dels cards; la mèla que fugi ràpidament a amagar-se als arbustos; o l'aligot que sobrevola els espais oberts cercant ratolins. / Volvemos a cruzar los prados sin perder altura. Seguimos el camino más trillado. Nos dirigimos hacia la retama de hiedra que se ve al fondo y delante del bosque. Antes de entrar en el bosque cruzaremos una alambrada eléctrica. Desde estos prados vemos una buena vista del pueblo de Espinavell y, más arriba, el macizo del Canigó. En estos prados podemos apreciar a mamíferos como los topos y topillos que al cavar las galerías subterráneas apilan la tierra en el exterior; el jilguero que busca semillas en las flores de los cardos; el mirlo que huece rápidamente para esconderse en los arbustos; o al ratonero común que sobrevuela los espacios abiertos buscando presas.



12 Bosc de faig i bedolls / Bosque de haya y abedules

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 200 TEMPS / TIEMPO: 1:03 ALÇADA / ALTURA: 1315
Travessem el bosc fins al torrent. Entrem en un altre bosc on abunden els bedolls, però també hi trobem faigs, avellaners, boixos entre d'altres. / Atravesamos el bosque hasta el torrente. Entramos en otro bosque donde abundan los abedules, pero también encontramos hayedos, avellananos y bojes entre otros.



13 Torrent de Sant Benet / Torrente de Sant Benet

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 250 TEMPS / TIEMPO: 1:18 ALÇADA / ALTURA: 1308
Creuem el torrent. Aquest torrent forma part del territori de caçadors forestals com les guineus i les fagines. / Cruzamos el torrente. Este torrent forma parte del territorio de cazadores forestales como las zarzas y las garduñas.



14 El Grell de Dalt / El Grell de Dalt

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 325 TEMPS / TIEMPO: 1:23 ALÇADA / ALTURA: 1320
Poc després de creuar el torrent s'arriba a un veïnat anomenat el Grell. El primer edifici que trobem és el Grell de Dalt que ens queda a l'esquerra. Un cop passat el mas trobem una pista forestal ben marcada que permet l'accés fins la casa. Cal seguir-la cap avall. Els avellaners són arbustos que creixen en paratges amb aigua abundant.

Per aquest motiu els veiem a prop dels torrents i dels rius. Tanmateix, al Ripollès hi plou prou per créixer a llocs no tant ligats a cursos d'aigua com els entorns del mas el Grell. D'altra banda les avellaneres que proporciona són una important font d'aliment per a moltes espècies de fauna com ara els ratolins del bosc. / Al poco de cruzar el torrent llegamos a un vecindario denominado el Grell. El primer edificio que encontramos es el Grell de arriba y nos queda a la izquierda. Pasada la masía encontramos una pista forestal bien marcada que permite el acceso a la casa. La seguimos hacia abajo. Los avellananos son arbustos que crecen en parajes con abundante agua. Por este motivo los encontramos cerca de torrentes y ríos. Aun así, en la comarca llueve lo suficiente como para crecer en lugares no tan ligados a cursos de agua como los que hay en el entorno de la masía el Grell. Las avellaneras que proporcionan son una importante fuente de alimento para muchas especies de fauna como los ratones de bosque.



15 Casa de segona residència i picees / Casa de segunda residencia y piceas

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 925 TEMPS / TIEMPO: 1:34 ALÇADA / ALTURA: 1225
La pista forestal que seguim baixa fent corbes tancades de gairebé 180°. Després d'una d'aquestes corbes trobem a mà esquerra una casa de 2a residència que podreu reconèixer per les grosses picees (coníferes semblants a l'avet originàries de centre Europa) plantades al jardí. Just passades aquestes picees cal prendre un corriol que puja ràpidament a amagar-se als arbustos; o l'aligot que sobrevola els espais oberts cercant ratolins. / Volvemos a cruzar los prados sin perder altura. Seguimos el camino más trillado. Nos dirigimos hacia la retama de hiedra que se ve al fondo y delante del bosque. Antes de entrar en el bosque cruzaremos una alambrada eléctrica. Desde estos prados vemos una buena vista del pueblo de Espinavell y, más arriba, el macizo del Canigó. En estos prados podemos apreciar a mamíferos como los topitos y topillos que al cavar las galerías subterráneas apilan la tierra en el exterior; el jilguero que busca semillas en las flores de los cardos; el mirlo que huece rápidamente para esconderse en los arbustos; o al ratonero común que sobrevuela los espacios abiertos buscando presas.



16 Corriol / Sendero

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 125 TEMPS / TIEMPO: 1:36 ALÇADA / ALTURA: 1215
El corriol puja suauament. Una mica endavant es bifurca. Encara que tots dos camins menen al mateix lloc, és millor prendre el de dalt. El de baix passa per la vora dels prats limitats per freixes. Els freixes són arbres que es plantaven sovint als talussos de les pastures per les seves diverses utilitats: fixen els marges i eviten l'erosió, proporcionen fusta per fer eines de camp i les fulles es donaven com farratge als ramats. / El sendero sigue el corriol que es bifurca. Aunque los dos caminos nos llevan al mismo lugar, es mejor tomar el que asciende. El de abajo pasa por el borde de los prados limitados por fresnos. Los fresnos son árboles que se plantan a menudo en los taludes de los pastos, por sus diversas utilidades: fijan los márgenes y evitan la erosión, proporcionan madera para hacer herramientas agrícolas flexibles, y las hojas se daban como forraje a los rebaños.



17 Torrent de Sant Benet / Torrente de Sant Benet

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 400 TEMPS / TIEMPO: 1:41 ALÇADA / ALTURA: 1230
En tornar cap a Molló crearem els mateixos torrents de l'anada. Just creuat el torrent hi ha un vallat a l'altre cantó i comença un camí més ample que baixa suauament. Hi ha diversos trencants que surten d'aquest camí. Cal seguir sempre el principal. En el torrent hi trobem verns, una espècie d'arbre que necessita aigua abundant i que es troba lligat quasi sempre a cursos fluvials. També s'hi troba la petita falguera herba pigotera, que era molt usada en medicina veterinària per combatre els paràsits intestinals del bestiar. / Regresaremos a Molló cruzando los mismos torrentes de la ida. Tras el torrente encontramos una alambrada eléctrica al otro lado. Se inicia un camino más ancho que baja suavemente. Hay varios cruces que salen del camino. Siempre seguimos el principal. En el torrente encontramos alisos, una especie arbórea que necesita abundante agua y que se encuentra próximo, casi siempre, a cursos fluviales. También encontramos el pequeño helecho, el polipodio que era muy usado en medicina veterinaria por combatir los parásitos intestinales del ganado.



18 Mirador / Mirador

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 350 TEMPS / TIEMPO: 1:53 ALÇADA / ALTURA: 1235
Passats un parell de valls s'arriba a una roca pelada que és un bon mirador sobre Espinavell. Les avellaneres també són aprofitades per altres rosegadors com l'espinet, o per ocells com el durbec. Aquest petit ocell té un bec molt potent que és capaç de partir la closca de les avellaneres per la meitat. / Pasadas un par alambras metàlicas llegamos a una roca plana que es un buen mirador de Espinavell. Las avellaneras también las aprovechan otros roedores como la ardilla, o aves como el picogordo. Este pequeño pájaro tiene un pico muy potente que es capaz de partir la cáscara de las avellaneras por la mitad.